

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI**

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI**

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI

**JAHON IQTISODIYOTI
O'QUV DASTURI
(tanlov fan)**

- Bilim sohasi:** 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi: 410 000 – Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi: 60411200 – Menejment: sog'liqni saqlash menejmenti

Toshkent -2024

Fan/Modul kodi JI2502	O'quv yili 2024/2025	Semestr 5	ECTS/Kreditlar 2
Fan/Modul turi Tanlov		Ta'lim tili O'zbek	
1.	Fan/Modul nomi	Auditoriya mashg'ulotlar (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)
	Jahon iqtisodiyoti	30	30
			Jami yuklama (soat) 60
		<p>I. Fanning mazmuni – “Jahon iqtisodiyoti” fani o‘quv yo‘nalishi bo‘yicha 60411200 - Menejment: sog‘liqni saqlashni menejmenti talabalar uchun mo‘ljallangan. U jahon iqtisodiyotining rivojlanish tendentsiyalari va muammolarini ochib beradi, jahon iqtisodiyotidagi davlatlarning asosiy turlari bilan tanishtiradi, jahon bozori faoliyatining asosiy toifalarini va ishlab chiqarish omillari bilan xalqaro savdoni amalga oshirishni o‘rganishni taklif qiladi, shuningdek xalqaro iqtisodiy integratsiya, zamonaviy dunyoning siyosiy tuzilishi va xalqaro munosabatlar tizimi, jahon mehnat migratsiyasining o‘ziga xos xususiyatlarini o‘z ichiga oladi.</p> <p>Fanni o‘qitishdan maqsad – globallashuv sharoitida jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar rivojlanishining asosiy yo‘nalishlari va xususiyatlari to‘g‘risida fundamental bilimlarni shakllantirish.</p> <p>Fanning vazifasi – jahon iqtisodiyotining shakllanishi va mohiyati, uning asosiy sub’ektlari, xalqaro iqtisodiy munosabatlar tizimi va shakllari to‘g‘risida bilimlarni shakllantirish;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ishlab chiqarish, investitsiya, savdo va boshqa jahon iqtisodiy aloqalarini rivojlantirishning harakatlantiruvchi kuchi sifatida xalqaro mehnat taqsimotini tahlil qilishga tizimli yondashuvni ishlab chiqish; - iqtisodiy faoliyatning globallashuvini jahon iqtisodiyoti rivojlanishining sifat jihatidan yangi bosqichi, uning global va mintaqaviy darajadagi xalqaro iqtisodiy munosabatlar uchun ijobiylari va salbiy tomonlari sifatida tushunish; - iqtisodiy rivojlanishning milliy va mintaqaviy modellarining xususiyatlari, turli davlatlar guruhlarining jahon iqtisodiyotidagi mavqeい to‘g‘risida bilimlarni shakllantirish; - jahon iqtisodiyotini rivojlantirishning zamonaviy kontseptsiyalari nazariyasi va bahosini tushunish. 	

II. Asosiy nazariy qism

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Jahon iqtisodiy tizimi: tushunchasi, tuzilishi, xususiyatlari

2-mavzu: Xalqaro savdo. O'zbekistonning tashqi savdosi va uni boshqaruv mexanizmi

3-mavzu: Xalqaro kapital migratsiyasi. Inson resurslari va xalqaro mehnat taqsimoti

4-mavzu: O'zbekistonning iqtisodiyotining rivojlanishida chet el investitsiyalarining roli

5-mavzu: Rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlar – xalqaro iqtisodiy munosabatlar tizimida.

6-mavzu: Xalqaro iqtisodiy integratsiya va uning milliy xo'jaliklar rivojlanishiga ta'siri va O'zbekistonning ishtiroki

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1-mavzu: Jahon iqtisodiy tizimi: tushunchasi, tuzilishi, xususiyatlari

2-mavzu: Xalqaro savdo. Tashqi savdo siyosati. O'zbekistonning tashqi savdosi va uni boshqaruv mexanizmi

3-mavzu: Jahon xo'jaligida kapital migratsiyasi, inson resurslari va xalqaro mehnat taqsimoti

4-mavzu: O'zbekistonning iqtisodiyotining rivojlanishida chet el investitsiyalarining roli

5-mavzu: Rivojlangan mamlakatlar - xalqaro iqtisodiy munosabatlar tizimida

6-mavzu: Rivojlanayotgan mamlakatlar – xalqaro iqtisodiy munosabatlar tizimida

7-mavzu: Xalqaro valyuta-moliya va kredit munosabatlari

8-mavzu: Xalqaro iqtisodiy integratsiya va uning milliy xo'jaliklar rivojlanishiga ta'siri.

9-mavzu: Jahon integratsion jarayonlarida O'zbekistonning ishtiroki.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari jihozlari bilan jihozlangan auditoriyalarda har bir akademik guruhg'a alohida o'tiladi. Mashg'ulotlarda faol va interfaol usullar qo'llaniladi. "Loyihali o'qitish", "Keys-stadi" va boshqa texnologiyalaridan foydalilanildi. Tarqatma materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

IV. Amaliy ko'nikmalar:

Xalqaro iqtisodiy munosabatlarda mamlakatlarning xo'jalik aloqalarini o'rghanish, xalqaro moliya-kredit tizimi va valyuta munosabatlarini o'rghanish, jahon valyuta tizimida mamlakatlar pullarining bir-birlariga nisbatan kurslari

aniqlanish. Jahon mamlakatlarining birgalikda xo‘jalik yuritishlari haqida tushunchaga ega bo‘lish, integratsiyaga kirishishlarini va ular tomonidan umumiy bozor tashkil qilinishi to‘g‘risida ma’lumotga ega bo‘lish, mehnat resurslaridan unumli va samarali foydalаниш iqtisodiyotni rivojlanishiga katta imkoniyat yaratishi haqida tushunchaga ega bo‘lish.

V. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Jahon iqtisodiyotining rivojlanish bosqichlari va xalqaro iqtisodiy munosabatlar evolyutsiyasi.
2. Jahon iqtisodiyotini globallashuv bosqichidagi xalqaro iqtisodiy munosabatlar.
3. Milliy iqtisodiyotni xavfsizligi va uning iqtisodiy ochiqligi muammolari.
4. O‘zbekistonni Xalqaro xizmatlar savdosidagi o‘rni va unda ishtirok etish istiqbollari.
5. Jahon iqtisodiyotining globallashuvi sharoitida raqobatbardoshlik.
6. Tovarlar savdosiga nisbatan O‘zbekistonning tarif siyosati.
7. O‘zbekiston jahon tovarlar bozorida ishtiroki.
8. O‘zbekiston jahon xizmatlar bozorida ishtiroki.
9. O‘zbekiston va Jahon savdo tashkiloti.
10. O‘zbekistondagi Intellektual mulk ob’ektlardan noqonuniy foydalanish muammolari.
11. Jahon iqtisodiyotidagi erkin iqtisodiy zonalar.
12. Jahon iqtisodiyotining offshor moliyaviy markazlari.
13. Transmilliy korporatsiyalar, ularning xalqaro kapital harakatidagi roli va jahon iqtisodiyotning globallashuvi.
14. Jahon moliya bozorlarining globallashuvi.
15. O‘zbekiston iqtisodiyotiga xorijiy kapitalni jalg qilish muammolari.
16. Xorijiy investitsiyalarni jalg qilishda erkin iqtisodiy zonalarning roli.
17. O‘zbekistonning tashqi qarzlarini hal qilish muammolari
18. Valyuta munosabatlarining takror ishlab chiqarish va savdo bilan aloqasi
19. Jahon valyuta tizimida oltinining roli.
20. Jahon valyuta tizimidagi asosiy milliy valyutalarning o‘rni.
21. Jahon mehnat migratsiyasi markazlari va ularning shakllanish xususiyatlari.
25. Xalqaro mehnat migratsiyasi
26. Mamlakatlardan “aqlning oqishi” muammolari.
27. 20-asr retrospektivida ishchi kuchi bozori va 21-asr proqnozi.
28. Osiyo-tinch okeani mintaqasidagi integratsiya jarayonlari.

	<p>29. Global iqtisodiy jarayonlarni tartibga solishda xalqaro tashkilotlarning roli.</p> <p>30. O‘zbekistonning Jajhon Savdo Tashkilotiga kirishi muammolari.</p> <p>31. O‘zbekistonni tashqi savdo aloqalarining mintaqaviy (geografik) tuzilishi, uning o‘zgarish omillari va istiqbollari.</p> <p>32. Offshor zonalar va offshor biznes.</p>
3.	<p>VI. Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:</p> <p>Semestr yakunida:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mamlakatlarning jahon iqtisodiyotidagi o‘rnini aniqlash uchun iqtisodiy salohiyatini tavsiflovchi asosiy ko‘rsatkichlar tizimi; • jahon iqtisodiyotining iqtisodiy rivojlanishini resurs bilan ta’minlash masalalari; • zamonaviy xalqaro iqtisodiy munosabatlar tizimi (XIM) va ularning asosiy shakllari <i>haqida tasavvurga ega bo‘lishi; (bilim)</i> • o‘zbekiston iqtisodiy xavfsizligini ta’minlashning aniq masalalarini hal etishda XIM rivojlanishining shakllari va yo‘nalishlari to‘g‘risidagi bilimlar tizimidan foydalanish; • O‘zbekiston iqtisodiyotining jahon iqtisodiyotiga integratsiyalashuvi bilan bog‘liq asosiy muammolarni aniqlash; • jahon iqtisodiy markazi va jahon periferiyasi o‘rtasidagi munosabatlar nuqtai nazaridan alohida mamlakatlar va mintaqalarning milliy iqtisodiyotlari muammolarini aniqlash; • XIMning turli shakllari rivojlanishining o‘zaro bog‘liqligi va o‘zaro bog‘liqligini tavsiflash <i>foydalana olishi; (ko‘nikma)</i> • davlat statistika organlarining nashrlari asosida XI holati to‘g‘risidagi statistik ma’lumotlarni tahlil qilishning asosiy usullari, milliy va xalqaro iqtisodiy tashkilotlar; • milliy va xalqaro iqtisodiy tashkilotlarning nashrlari asosida jahon iqtisodiy munosabatlarining holati to‘g‘risidagi statistik ma’lumotlarni tahlil qilishning asosiy usullari <i>kabi ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak. (malaka)</i>
4.	<p>VII. Ta’lim texnologiyalari va metodlari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interfaol o‘yinlar; • Seminar(mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar; • Guruhlarda ishlash; • Taqdimotlarni kiritish;

	<ul style="list-style-type: none"> • Individual loyihalar; • Jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p style="text-align: center;">VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, oraliq va yakuniy nazorat turlari bo‘yicha yozma yoki og‘zaki va test ishni muvoffaqiyatli topshirish.</p>
6.	<p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ishmuxamedov A.E., Yusupov A.S.. Milliy va xalqaro iqtisodiyot. T.: MChJ —RAM-SI, 2007. 2. Nazarova G.G., Xaydarov N.X., Akbarov M. Xalqaro iqtisodiy munosabatlar. T.: MChJ —RAM-SI, 2007. 3. Назарова Г.Г., Халилов Х., Эштаев А., Хакимов Н.З., Салихова Н., Бобожонов Б.Р. —Жаҳон иқтисодиёти ва ХИМ. – Т., 2006. - 216 б. 6. Колесов В.П., Кулаков М.В. Международная экономика: Учебник. - М.: ИНФРА-М, 2008. - 474 с. 4. Ломакин В.К. Мировая экономика: учебник для студентов вузов, обучающихся по экономическим специальностям и направлениям / В.К. Ломакин. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. – 671 с. 5. Устойчивое экономическое развитие в условиях глобализации и экономики знаний: концептуальные основы теории и практики управления / Под ред. В.В. Попкова. М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 2007. 6. Богомолов О.Т. Мировая экономика в век глобализации: Учебник. — М.: ЗАО «Экономика», 2007. 7. Кочетов Э. Г. Геоэкономика. Освоение мирового экономического пространства: Учебник для вузов. — М.: Норма, 2006.: ил. 8. Sadullaev A. Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar: Ma’ruza matnlari to‘plami. – Urganch.: Urganch davlatuniversiteti,2013. 9. Дралин А. И., Михнева С. Г. Мировая экономика и международные экономические отношения. Учебное пособие. – Пенза. Издательство ПГУ. 2012. 10. Чучулина Е. В. Мировая экономика и международные экономические отношения. Учебное пособие. – Пермь 2020. 11. Шимко, Петр Дмитриевич. Мировая экономика и международные экономические отношения: учебник / П.Д. Шимко; под ред. И.А. Максимцева. — Москва: КНОРУС, 2020. (Бакалавриат и магистратура).

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Александров Е.Л., Круглов В.Н. Мировая экономика и международные экономические отношения. Учебное пособие. – М.: -2017.
2. Внешнеэкономическая деятельность: учеб. для студ. сред. проф. учеб. заведений /[Б. М. Смитиенко, В. К. Поспелов, С. В. Карпова и др.]; под ред. Б. М. Смитиенко, В. К. Поспелова. — 4-е изд., перераб. и доп. — М.: «Академия», 2007.
3. Мировая экономика: прогноз до 2020 года / под ред. акад. А.А. Дынкина / ИМЭМО РАН. – М.: Магистр, 2007.
4. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: учебник /Под ред. Л.Н. Красавиной. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: Финансы и статистика, 2007.

Internet saytlari:

1. www.gov.uz—O'zbekiston Respublikasi Davlat hokimiyati portalı.
2. www.press-service.uz—O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Matbuot xizmati rasmiy sayti.
3. www.mfer.uz—O'zbekiston Respublikasi Tashqi iqtisodiy aloqalar, investitsiya va savdo Vazirligining rasmiy sayti.
4. www.omad.uz—Biznes rivoji uchun axborot portalı.
5. www.UzA.Uz—O'zbekiston milliy axborot agentligi rasmiy sayti.
6. www.review.uz – Экономическое обозрение| журналининг расмий сайти.
7. www.cer.uz – Iqtisodiy tadqiqotlar Markazining rasmiy sayti.

Fan dasturi Oliy ta'lif yo'nalishlari va mutaxassisliklari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2023 yil 29 avgustdagi 4-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Toshkent tibbiyot akademiyasi tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.

Fanning o'quv dasturi Toshkent tibbiyot akademiyasining 2024 yil 08-05-2024 dagi 03311-sonli buyrug'i (buyruqning 2- ilovasi) bilan tasdiqlangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

F.X.Azizova

Farmatsiya, menejment, tibbiy biologiya,
biotobbiyot va oliy ma'lumotli hamshira
fakulteti dekani

S.U.Aliyev

8.	<p>Fan/Modul uchun mas'ullar:</p> <p>Norqulov S.D. - TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasи mudiri, f.f.d., professor.</p> <p>Alimova S.G. – TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasи dotsenti, iqt.f.n.</p> <p>Sultonova X.T. - TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasи katta o‘qituvchisi.</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>Ichki taqrizchi:</p> <p>Abilov U.M. - TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasи professori, f.f.d.</p> <p>Tashqi taqrizchi:</p> <p>Abduraximova S.A. - Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, Iqtisodiy xavfsizlik kafedrasи dotsenti, (DSc).</p>